بنکلێ کیسێ
Ketabton.com
لیکوونکی : عثمان غني
کال : 1399

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلې کیسې

1

امام حسن البناء رحمه الله!!!....

د مصر د قاهرې نه لرې په يوه کلي کې د روژې په مياشت کې د لمونځ کوونکو تر منځ اختلاف پيدا شوی وو، تر داسې حده چې نږدې وه دا اختلاف په جګړې واوړي، ځينو ويل :د تراويح رکعتونه شل دي...
نورو ويل :نه نه د حضور صلی الله عليه وسلم نه يوازې اته رکعته ثابت دي.

د حضرت عمر رضی الله عنه په عصر کې صحابه وو رضی الله عنهم شل رکعته د تراويح لمونځ په جماعت سره اداء کاوه، آيا هغوی تېروتي وو؟!
د شلو دليل ضعيف دئ!

موږ خو خپل مشران د اته رکعتيزو تراويح په ويلو ليدلي دي
د اتو دليل کمزوری دئ موږ خو شل رکعته وايو
د دوی له منځ نه يو اجنبي شخص پورته شو او په لوړ ږغ ئې وويل:

أيها الاخوان) !!اې ورونو
د ده آواز درووند وو، همدا دليل وو، چې د بحث خلک ټول د ده خوا ته متوجه شول، زه د تراويح د لمونځ په اړه له ډېره وخته ستاسي بحث اورم، په مسجد کی ږغ اوچتول د مسجد د آدابو خلاف عمل دئ، حالانکه ستاسي بحث خو د جګړې حالت غوره کوي.

دا ستونزه د حل کېدلو پر ځای لا پېچلې کيږي، که تاسي زما د دوو پوښتنو ځواب ووایاست، کېدای شي دا مشکل حل شي، آيا تاسي ماته د دې خبرې اجازه راکوئ؟!
هو هو وفرمايه، بس دغه ستونزه دي حل شي، له مختلفو سَمتونو نه آوازونه اوچت شول.

پوښتنه دا ده :اجنبي شخص خلک خپل خوا ته متوجه کړل او وئې ويل :د تراويح شرعي حکم څه دئ؟ فرض دي، سنت دي او که نفل؟!
دا نفل دي نفل دي ...خلکو ځواب ورکړ، ډېر ښه اوس دا ووایاست، چې په اسلام کې د مسلمانانو د اتحاد او اتفاق او اخوت و محبت په اړه څه حُکم دئ؟
فرض دئ اخوت فرض دئ ...خلکو ورغبرګه کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

أيها الاخوان)اې ورونړو (
نفل هغه عمل دئ که کله نا کله ترسره نشي ګناه نشته، خو فرض بیا هغه څه دئ چي په پرېښودلو ئې انسان ګنهګار کیږي، آیا ما صحیح خبره وکړه که نه...

هو بالکل صحیح خبره ده ...ټولو په یو ځای ځواب ورکړ
واعتصموا بحبل الله جمعیاً و لا تفرقوا
مونږ باید د هغه ذات رسئ مضبوطه ونیسو، چي پرې مأمور شوي یو او له جلا کئدلو نه ئې منع کړي یو، ځکه په خپل منځیو جګړو مسلمانان بې همته کیږي.

ولا تنازعوا فتفشلوا و تذهب ریحکم...
تراویح سنت دي، خو اتحاد بیا فرض!

اوس تاسي راته ووایاست چي کوم شخص چي د یو سنت د قیام لپاره د مسلمانانو تر منځ تفرقه او جلاوالی راولي؛ داسي کس به د دین خیرخواه وي او که دښمن؟
دښمن دښمن ...مکمله ټولنه په یو ږغ

ستاسي دښمن مو اتحاد غواړي که انتشار؟!
انتشار ...انتشار...
اوس فکر وکړئ کوم شخص چیي د رسول الله صلی الله علیه وسلم په امت کي بېلتون راولي، آیا هغه به د رسول اکرمؐ ریښتنی او مخلص امتي وي؟!

د حضور اکرمؐ پیروکار؛ نه نه !!!هغه به د دښمن جاسوس وي...
په دغه وخت کییو ځوان پورته شو او په لوړ ږغ ئې وویل که څوک بیا داسي وکړي ته به ئې منع کړې او که به ئې ملګری شې.
زه به ئې منع کوم...

تاسي ته د اتو او شلو رکعتونو مسئله مهمه ده، که د مسلمانانو د اتحاد او اتفاق؟!
اتفاق اتفاق ... د ټولني ږغ

ایها الاخوان
که تاسي اتحاد غواړئ نو لږ قرباني به ورکوئ، آیا قرباني ورکوئ؟!
موږ هر ډول قربانی ته چمتو یو...
قرباني به بس دا وي، چي پر کوم امام یا خپل تحقیق چي مو اعتماد او اطمینان وي عمل ورباندي وکړ ...ئنور

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسان په دلیل پوه کړئ؛ خو د نورو د رائې او تحقیق احترام هم وکړئ، ځکه هر مسلمان د خپل موقف د ریښتین ولې لپاره د قرآن او سنت نه دلیل وړاندې کوي، هیڅ مسلمان له انجیل او تورات نه دلیل نه راوړي، په تعبیر او تشریح کي اختلاف فطري امر دئ، په فروعي مسائلو کي چي څوک کومي رأیې ته اعتبار ورکوي عمل دي پرې وکړي، خو د دین د بنیادي او متفقه مسائلو او په ژوند کی د هغوی د نافذ کولو لپاره ټول په ګډه هلي ځلي وکړئ.

ستاسي دښمن که انګرېز وي او که یهودي؟ هغه به ستا د وژلو په وخت هیڅکله دې ته ونه ګوري چي فلان شافعي د او فلان حنفي، دی اته رکعته تروایح کوي او هغه بل شل رکعته، د هغوی په سترګو کي هر کلمه ویوونکی یو دئ، د هغوی د بریا راز دا دئ چي تاسي د یو بل سره وجنګوي.
ځکه نو ضرورت دا دئ چي مونږ نن د فروعي اختلافاتو نه پورته شو او د کفر او ظلم خلاف سره یو شو، او له ځانونو نه کامل او صحیح مسلمانان جوړ کړو.

د اجنبي وینا ختمه شوه...
خلک ور ولاړ شول او له ډېري میني او احترام نه ئې د هغه سره مصافحه پیل کړه، یو معزز شخص ورته را مخکې شو او وئې پوښتل :زه ستا له خبرو نه ډېر متأثر شوم که مو ځان راته معرفی کړئ!

اجنبي :زما نوم حسن البناء دئ او زه په قاهره کي اوسم.

2

د ۲۰۱۱ زېږدیز کال د نومبر د میاشتي پر ۱۹ نېټه له یوې زړې کنډوالې څخه داسي یو څوک ونیول سو چي له نژدې پنځه یا شپږو میاشتو څخه همدلته پټ سوی و، هغه سخت ژوبل او ناروغ و، د خوني (کوټې) حال دومره خراب و چي نه رڼا ورتلله ، نه تازه هوا او نه یې تشناب درلود، د دې سړي څښاک، خوراک، خوب او حاجت پوره کول ټوله په همدې څلور دېواله خونه کي تر سره کېدل. کله چي دا کس ونیول سو، ګمان کېدی چي له ډېري مودې څخه وږی او تږی پاته سوی او په اونیو اونیو نه دی لمبېدلی. د هغه نیالی ، بالښت او شړی دومره خیرن ول چي پکښې پرېوتل خو هلته پرېږده په ورته کتلو یې د سړي خوا را ګرزېده. په خیرن او بوینه شړی کي نغښتل سوی کوم کس چي ونیول سو دا یو عام سړی نه و، بلکي څه موده وړاندې همدا سړی ډېر شتمن و، دا هغه څوک و چي نوم یې د نړۍ د څو شتمنو او اغېزمنو خلکو په کتار کي راتلی، هغه ډېر د سکون ژوند تېراوی، هغه پر عیاشیو باندې په ثانیو کي په میلینونو ډالر مصرفول. یو وخت یې د لندن په ښار کي په خپل موټر کي سفر کاوی چي د لندن په شمال کي یې یوه ښکلې ماڼۍ(بنګله) خوښه سوه او د همدې ماڼۍ د رانیولو پرېکړه یې وکړه خو د کور خاوند یې له

(c) ketabton.com: The Digital Library

خرڅولو څخه نټه وکړه او دې ښاغلي د خپل ضد له مخي پر هغه ځای دوه برابره پیسې یاني لس میلیونه برټش پونډز د ماڼۍ خاوند ته ورکړل او کور یې ځني واخیست.

په ۲۰۰۹ زیږدیز کال کي نوموړي خپله ۳۷ مه کلیزه ولمانځله، چي د نړۍ تر ټولو شتمنو خلکو پکښې ګډون وکړ، په هغوی کي د روسیې"Albanian tycoon "، د زرو د زیرمو څښتن "peter Munk " او " prince of Monaco "albert غوندي د نړۍ مشهورو څېرو ګډون کړی وو، او دغه کلیزه تر ننه د نړۍ په ګران بیه کلیزو کي شمېرل کیږي.

دا سړی دتر ټولو ګران بیه انځورګرۍ د رانیولو شوقي و، هغه د خپلي ماڼۍ د ښایست لپاره د مالیت پر انځورګرۍ په اربونو ډالر ورکړي ول.

په ۲۰۰٦ مېلادي کال کي پر اسرائیلۍ ممثلې (اداکاري) باندي مین سو، او د هغې د خپلولو لپاره یې پرېمانه دولت مصرف او پر هغې انبار کړ، هغه و چي "orly weinerman " یې انډیواله (ګرل فرینډ) سوه، دا نو د نړۍ تر ټولو ګران بیه انډیواله نجلۍ وه.د برتانیې پخوانی لومړی وزیر ټوني بلیر د نوموړي ډېر ټینګ ملګری و. د برتانیې شاهي کورنۍ هغه څو ځلي په "buckinggham palace"او "wensley castle "کي د ماښامنۍ او غرمنۍ لپاره میلمه کړی و، هغه په لندن او فرانس کي د ځوانۍ شپې ورځي تېرولې، هغه په ډېر ویاړ سره د نړۍ په ګوټ ګوټ کي قانون تر پښو لاندي کاوی، هغه یو ځل د پاریس په "shanzelize street " باندي موټر په ۱۳۰ کېلومټر تېز رفتار کي تېر کړ چي ټوله اروپایي نړۍ یې حیرانه کړه. او د پاریس ښاري دولت د هر څومره کوښښ سره سره ونه توانېدی چي لږ تر لږه یې جرمانه کړي. دا سړی د خپل هیواد د "investment authority"مشر و، د پانګې اچوني دغه دولت دومره واک درلود چي د نړۍ په هر هیواد او هر وخت کي یې تر لس بیلیونه "10$ billion"پوري سرمایه ګذاري کولای سوه، او دا ډېره غټه خبره وه.

د داسي نوم او درنښت درلودونکي ژوند څښتن چي د ۲۰۱۱ کال د نومبر د میاشي پر ۱۹ نېټه په کومه خیرنه او بوینه ښړۍ کي ونیول سو، دا ځوان سیف الاسلام نومېږي، دی په نړۍ کي پر دریم نمبر په تیلو د شتنمن هیواد لیبیا د پخواني واکمن کرنل قزافي زوی دی، نوموړی د قزافي ځای ناستی او د لیبیا ولي عهد و، دی په خپل وخت کي د لیبیا دوهم بااثره سړی و، دی دومره اغېزناکه او واکداره کس و، چي کرنل قزافي یې د"نیوکلیئر " پروګرام په پرېښودولو باندي قائل کړی و.

سیف الاسلام دا مهال د لیبیا د واکمن دولت په زندان کي دی، او تر مرګ ستونزمن ژوندورباندي تېرېږي. هغه سیف الاسلام چي یو پښه به یې په لیبیا او دوهم پښه په لندن یا فرانس کي پرته وه، د چا لپاره چي به د فرانس سترو کمپنیو ځانګړي عطر جوړول، دا هغه سیف الاسلام دی چي څه موده وړاندي به یې د برتانیې د هیواد شاهي کورنۍ خاصي میلمستیاوي کولې، مګر نن په ټوله نړۍ کي هیڅ داسي هیواد نسته چي هغه ته پنا ورکړي، هغه سیف

(c) ketabton.com: The Digital Library

الاسلام چي د لندن او فرانس په مشهورو او گرانه بيه خوړنځايونو کي ځانگړي خواړه ورته پخېدله، نن يې ديوه وخت ډوډۍ په ډېره سخته په نصيب کېږي، هغه سړی چي په يوه لحظه کي يې په لس ميليونه پونډز باندي يو کور رانيولای سوای، نن د سر پنا لپاره د کوټې چت نه لري، د چا چي تر پرونه ميليونران خلک انډيوالان ول نن په زهرۍ او خواستۍ فريادونه کوي خو هيڅوک د خبري اورېدولو او مرستي کولو نه لري، سيف الاسلام له اسمان څخه پر مځکه را لوېدلی دی، او پاچاهي يې په فقيري بدله سوې ده. ځکه هغه خلک چي الله هېروي او پر ځان باندي د خدای خيال کوي، نو پر داسي خلکو باندي يوه نه يوه ورځ د الله غضب را لوېږي، او بيا يې هيڅوک نه سي ژغورلای.

داسي واکمنان چي واک هر څه گڼي او د اقتدار په نشه کي دومره ډوب سي، خيال کوي چي زما واک او دبدبې لره هيڅ زوال نسته ، زما د واک لمر به د خيال پر اسمان همداسي ختلی ولاړ وي او زما د تقدير ستوری به د تل لپاره ځلېږي. نو داسي واکمنانو او زور واکانو ته د سيف الاسلام کيسه په چيغو چيغو وايي: څوک چي د ولس باور او احساس له لاسه ورکړي او پر خپل ځان باندي د خدای خيال وکړي دا کسان به يوه نه يوه ورځ له داسي دردناکه، بې چاره، زليل او بې وسه سر نويشت سره مخامخ کېږي.

3

يو ټيکسي چلوونکی سعودی کيسه کول چي له رياض نه مې دمام ته څلور ځوانان سپاره کړل د ټيکسي ډريور وايي دا څلور واړ ښه په سور کې نه وو مست ځوانان وو او مجلس يې هم بې سوره وو دی وايي په لار کې د تيلو اچولو له پاره ودريدلم اود مازدگر د لمونځه وخت وو هم و تيل مې واچول وروسته مې ځوانانو ته وويل :که مو خوښه وي د مازدگر لمونځونه به وکړو؟ خو ځوانانو ځواب هېښوونکی و !زماځنکه ته ناست ځوان په دوی کې ليړ م شر و او داسي ښکاريده چې د دوی د سفر مشر هم دی شاته يې خپلو ملگرو ته وکتل وروسته يې زما د لمانځه کولو د پوښتنې په ځواب کې راته وويل :مونږ خو لمنځونه نه کوو..
ټيکسي ډريور وايي :زه حيران شوم چې دا څه وايي داسې مسلمانان هم وي چې لمانځ نه کوي !ورته ومې ويل : يارانو !دا منم چې تاسو ځوانان يئ .هر څه به کوئ خو لمونځ بايد هيحکله پرېنږدو له الله سره داړيکوهمدا يوه لاره راپاته ده دا لاره بايد هيڅکله ونه ترو او لمونځ خامخا بايد وکړو.ټيکسی ډريور وايي :ځوانانو پخپلو کې يوه بل ته وکتل او زما څنک ته ناست مشر يې راته وويل سمه ده څه چې لمنځونه وکړو،لمنځو ته ښکته شوو،اودسونه مو وکړل او زه د لمانځه دامامت له لپاره مخته شوم څلورو واړو ځوانانو اقتدا راپسي وکړه مسافرانه دوه رکاته لمونځ اوسلام مې واړوه چې مخ مې را وگرځاوه هغه مشر يو يې لا په سجده پروت و.
مونږ ټول ورولاړ شوو چې ځوان مو وښوراوه له حرکته لويدلی و او مهربانه الله ته يې روح سپارلی وه !ملگري يې سخت خپه او ټول په ژړا شول او يوه ملگري يې زيات ژړل، وروسته هغه ماته وويل چې دا زما مشر ـ ورور دی او باور وکړه چې دا پنځلس کاله کيږي چې لمونځ يې نه وکاوه !خاتمې پتې اونامعلومه دي، په مرگ هيڅ باور نشته، او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مومن باید دهر لمانځه په مهال په دې فکر وي چې شونې ده دا یې وروستی لمونځ وي لکه په یوه حدیث کې راغلي رسول الله صلی الله علیه وسلم ته یو سړی راغی ورته ویې ویل :یارسول الله !په لنډه توګه مې پوه کړه، هغه ورته وویل :چې کله لمانځه ته لاړ شې داسې لمونځ کوه لکه همدا دي چې ورستی لمونځ وي] .عن أبي أیوب رضي الله عنه قال :جاء رجل الی النبي صلی الله علیه وسلم ، فقال :یا رسول الله، علمني وأوجز، قال :اذا قمت في صلاتک فصل صلاة مودع .رواه احمد و ابن ماجه [.الله مو دی لمونځونه د سترګو یخوونکي وګرځي او الله دي زموږ خانمې په ایمان او ښواعمالو کړي.

4

یوه ورځ یو سړي خپل مریی بازار ته را وستی ددې لپاره چې خرڅ ئې کړي نو ږغ یې وکړ !چې زه خپل مریی خرڅوم ډېر ښه مریي دی خو یو عیب لري هغه دا چې چغلګر دی .یو سړي د خپل ځان سره فکر وکړ چې راسه دا مریی رانیسه دا دومره عیب نه دی نو ورغلی ؛ هغه مریی یې ځني رانیوی د ځان سره ئې خپل کور ته بوتلی.

مریی د نوي مالک سره کار شروع کړ؛ څه وخت یې خورا ښه کار او ښه خدمت وکړ؛ د څه وخت په تیرېدو سره بیرته هغه خپل عادت پیل کړ.

لومړی ورغلی د خپل مالک مېرمني ته یې وویل :ستا خاوند د بلې ښځې سره اړیکې لري غواړي چې ډېر ژر واده ورسره وکړي او تا پرېږدي؛ زه تا ته دا خبري د دوستۍ په موخه کوم زما خبري دې ستا سره خوندي وي چاته یې بیان مه کوه .ښځې چې د مریي خبري واورېدې ډېره نا ارامه او خوا بدې سوه د څه وخت په تېریدو سره مریي د خپل مالک ښځې ته وویل چې زه تاته یو نسخه درښیم دا کار وکړه ستا خاوند به بله ښځه پریږدي .ښځې ورته وویل چې دا خو ښه خبره ده ونیسه راته وې ښیه ؛ مریي ورته وویل کله چې دې د شپې خاوند بیده سي نو چاقو راواخله د ږیري وریښتان یې یو څه ور پریکړه ؛ او د ځان سره یې وساته، بس دا کار وکړه خاوند به دې نوري ښځې پریږدي یوازې به ستا سره ژوند کوي.

ښځې ورسره خوښه کړه چې دا خو بیخي اسانه کار دئ ؛ د ا کار خو بیخي په اسانۍ سره کولای سم؛ مریي چې ښځې ته دا خبره وکړه دستي راغلی خپل مالک ته یې وویل :اې باداره !ستا مېرمن د نوروسره ناروا اړیکې لري اوس غواړي چې ډېر ژر پر تا باندې مرګوني حمله وکړي تا ووژني او خپلې اړیکې د هغو سره نوري پیاوړي کړي، مریي زیاته کړه چې زه ستا د خواخوږۍ په موخه دا خبري کوم زما خبري رښتیا دي هیڅ درواغ پکښې نسته که ته زما خبري نه منې نو ته نن ماښام ځان پر خوب واچوه مه بیدیږه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوازي په ښکاره ځان بیده وښیه تـه بـه ووینـې چـې سـتا مېـرمن بـه پـر تـا چـاقو راواخـلي او بـل کـار دا وکـړه چـې زما حال پټ وساته چاته مه وایه چي دا خبره ده را ته ویلې ده.

مالـک چـې د مریـې خـبري واوریـدې ډېـر خوابـدي سـو؛ کلـه چـې ماښـام سـو ده ځـان پـه ښـکاره پـر خـوب واچـوئ، مېرمنـې یـې لـږ څـه وخـت انتظـار وکـړ کلـه چـې یـې یقـین سـو چـې سـړی بیـده دی نـو چـاقو یـې را واخیسـتی خاونـد یـې د سـترګو تـر کونجـانو ورتـه وکتـل ژر وغورځیـدی تـر مـټ یـې ټینګـه کـړه او ورتـه ویـې ویل :تـه غـواړې مـا ووژنـې؟ نـوري خـبري یـې نـه وکـړې دسـتي یـې چـاقو څنـې واخیسـتی مخکـې تـر دې چـې میرمن یې یوڅه ووایي په هغه چاقو یې خپله میرمن مړه کړه

د ښځې قریبان چې خـبر سـوه هغـو راوځغسـتل بـې پوښـتنې یـې پـرده بانـدې حملـه وکـړه وې واژه .لنـډه دا چـې دواړو کورنیو یو پـر بـل بانـدې حملـې پیـل کـړې او تـر مـنځ یـې لویـه جګـړه وموښـته دا دیـوه مریـې د چغلګـرۍ هغه بده پایلـه وه چـې پـه دنیـا کـې یـې خلګـو تـه ورسـول همـدا وجـه ده چـې چغلګـري کـول سـتره ګنـاه ده هـر مسلمان باید په کلکه ځان څنې وساتي.

5

لومړۍ نړیواله جګړه کې یو سرتیري، خپل قوماندان ته داسې ولیکل !

ښاغلی قوماندان صیب!

خپله وسله مې تر خاورو لاندې پټه کړه ، نور نه جنګیږم ،او دا پرېکړه مې نه د مرګ له ویرې

او نه هم د خپلې مېرمنې ، زوی او لور دمینې له کبله کړې! ،که راځخه وپوښتې؟ وروسته تر هغه چې د دښمن یو سرتیری مې مړ کړلو نو

وروسته مې د هغه جیبونه وکتل او یو عجیبه پېښې سره مخ شوم، هغه داچې،

د یوه کاغذ پر مخ چې په وینو ککړ وو داسې لیکل شوي وو:

پلارجانه !د کومې ورځې نه چې تا زه یواځې پرې ایښې یم ، هر سهار تر لمر لویدو پورې د خپل کور د وره مخې ته ناسته یم او ستا د راتلو لارې څارم،

په خدای قسم دا ځل که راغلې ، نو غیږ کې به دې ټینګ نیسم او بل ځل دې نه پرېږدم چې جګړې ته رانه ولاړ شې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو قوماندان صیب !ما دهغې ماشومې لورکې پر وړاندې یو نه بښونکې گناه تر سره کړه،

ما هغه ماشومه د تل لپاره په یوه خیالي انتظار کې پریښوده،هغه به تر کله ناخبره د خپل مړ شوي پلار د راتگ لارې څاري،او ترکومه به هره ورځ د خپل پلار د راتگ په انتظار کې تر لمر لویدو پورې انتظار کوي.،نو !ورته برخلیک زمونږ په گران هېواد افغانستان کې هم روان دی،

چې بې گناه خلک په کې وژل کېږي او معصوم ماشومان د تل لپاره دپلار له مینې څخه بې برخې کېږي.

6

یوه ملگري کله چې دې خپل ملگري جنازه ولیده په خندا شو.

سپین گیری ورته وویل بچیه سړی په جنازه نه خاندی

هلک چې سترگي يې له اوښکو دکې شوی وی ځواب يې ورکړ

بابا څه درتهووایم!!..

له زړه مې تورې وینې څاڅي ، خو ملگري راڅخه ژمنه اخستې وه چې کله سره ووینو نو په خندا به یو بل وینو

اودايې هم راته ویلی وو چې کله مړ شوم نو په خندا به زما

خواته راځي ځکه چې هغه وخت به هیڅوک هم نوی چې ستا اوښکې پاکې کړی ښه ملگري دې ژوند ریښتنې سرمایه ده په ژوند یې قدر

وکړی خاص دالله ج درضاپه خاطر ورسره ملگری وکړی دروغ مه وایې چل ول مکوی ځان په ملگري لوړ مه بولي او دانسانیت اخلاقو نه يې استفاده مه کوی انشاءالله ملگري به مو تر آخر دې ژوند پوری وی.

7

یوه ورځ پاچا خپل درې ۳ وزیران دربار ته راوغوښتل ، او ورته ویې ویل، چې هر وزیر یوه کڅوړه درسره واخلئ ، باغ ته ولاړ شئ او پاچا ته ښې رنگارنگ میوې راوړئ! وزیران چې دغه عجیب امر حیران کړل، درې واړه له کڅوړو سره باغ ته ولاړل .ترڅوچې دپاچاامرپرځایکــړي)!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(یو وزیر د پاچا لپاره ښې، تازه او مختلفې مېوې راټولې کړې) .

دوهم وزیر : په دې فکر چې، پاچا خو خپله ټوله میوه نه ګوري، چې څه فرق سره لري؛ نو له تازه او خامو مېوو څخه یې خپله کڅوړه ډکه کړه

دریيم وزیر چې ډېر ناپوه و، له ځان سره یې وویل چې، پاچا به یواځې ډکې کڅوړې ته ګوري او دې ته به نه ګوري، چې په منځ کې یې څه دي؟ په دې یقین یې خپله کڅوړه له وښو، پاڼو او نورو وړو خاشاکواولرګو څخه ډکه کړه، ځان یې له سترړیا څخه بچ کړو او خپله ډېره یې ووهله.دوهمه ورځ له امر سره سم درې ۳ واړه له ډکو کڅوړو د پاچا دربار ته حاضر شول .پاچا د کڅوړو له کتلو پرته سمدستي امر وکړ، چې دا درې وزیران د یوې میاشتې لپاره په یوه لرې زندان کې بندیان کړئ.همداسې وشول، له دوی سره په کڅوړو کې، له را ټولو شوو شیانو پرته، د خوراک لپاره نور هیڅ نه و.اوس نو اول وزیر، چې ښه میوه یې ټوله کړې وه، ټوله میاشت یې په هغه میوه ګزاره کوله او میاشت ښه په اسانۍ پرې تېره شوه ،.دوهم وزیر چې تازه، خامه او پخه میوه یې راټوله کړې وه، له سخت مشکل سره مخ شو، څو ورځې یې تازه او پخه میوه وخوړه او ګزاره یې پرې وکړه؛ خو وروسته خامې او خرابې میوې ته مجبور شو، چې خوړلو یې ناروغ کړ او په سختو تکلیفونو کې یې میاشت تېره کړه.دریم وزیر چې بې ثمره واښه پاڼې اوخاشاک یې په کڅوړه کې راټول کړې وه ، د خوراک لپاره ورسره هیڅ نه و؛ نو له څو ورځو وروسته مړ شو ،.اوس نو له خپل ځان څخه سم وپوښتئ، چې تاسودحقیقی مالک اوپاچالپاره څه شی ټولوئ؟تاسې اوس په هغه باغ کې ژوند کوئ، چې نېک او بد عملونه دواړه ټولولای شئ؛ خو په یاد ولرئ، هر کله چې د پاچا حکم صادر شو، نو خپلې بندیخانې) قبر (ته به موسمدم ور واچوي ،.په دې بندیخانه کې به یواځې تنها یاست، تاسې سره به صرف یواځې ستاسې له اعمالو څخه ډکه شوې کڅوړه موجوده وي ؛ هر څه مو چې راټول کړي وي ، همغه به مو پکار شي . اوبسنو همدا نن کوښښ وکړئ، ځانونه سترې کړئ، ښې او تازه مېوې) نېک عملونه (راټول کړئ؛ تر څو چې هلته ارام او هوساپه خوشحالی سره اووسی

8

وائي، چې حضرت داود) ع (د خپل کار په ځای کې یوه ورځ په کار مشغول وو چې ناڅاپه یوه ښځه راغله او له سلام وروسته یی له حضرت داود) ع (څنی وپوښتل چی!

ایا ستا خدای) ج (عادل دی او که ظالم؟
حضرت داود) ع (ورته وویل چې زما خدای عادل دی او هیڅکله ظالم ندی.
لدې سره ښځې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه یوه کونډه ښځه یم او کوچني یتیمان ماشومان په کور کې لرم، هره ورځ د غاړې دستمالونه په کور کې جوړوم او په بازار کې یې پلورم او په پیسو یې خپلو بچیانو ته نفقه برابروم.

خو نن چې کله د بازار په لور روانه وم په لاره کې ناڅاپه یو هوایي مارغه راغئ او زما دټکري څنې چې پرسر مې ایښی و، د دسمالونو ټول پنډوکی یووړ او خالي لاس کورته راغلم.

ښځې لا خبره خلاصه کړې نه وه چې دروازه ټک ټک شوه، حضرت داود) ع (ورته د ننوتلو اجازه ورکړه، ګوري چې لس کسان تجاران راننوتل او هریو سل دیناره دحضرت داود) ع (په مخ کې کیښودل او ورته یې وویل چې داپیسې ضرورتمندو ته خیرات ورکړی، حضرت داود) ع (ترې پوښتنه وکړه چې خیریت دی، ټول لس کسان او هر یو سل دیناره خیرات ورکوی څه خبره ده؟

تجارانو وویل چې په سمندر کې یې په کشتۍ کې سفر درلود چې د کښتۍ یوه تخته ماته شوه او اوبه را پورته شوې، مونږ ټولو د الله تعالی حضور ته سوالونه وکړل چې که ددې طوفان څنې ووځي نو هر یو به سل دیناره نزر ورکوي، تجارانو وویل چې د اسمان په طرف مو کتل چې یو مارغه راغئ او یو پنډوکئ یې په کښتۍ کې را وغورځاوه.

چې کله مو پنډوکئ خلاص کړو پکې دسمالونه وو او په هغو مو دکښتۍ تخته وتړله او له طوفان څنې وژغورل شوو.

حضرت داود) ع (کونډې ښځې ته مخ واړو او ورته یې وویل چې زما الله ستا په دسمالونو ددوی ژوند وژغوره او د دریاب په منځ کې یې ستا د نفقې غم هم وخوړ.

څنګه دومره ستر رب) ج (ته ظالم ووایو؟

9

ماته خو ډېره جالبه کیسه ده، څکه مې له تاسو سره شریکه کړه. پهٔ هره دنده یا وظیفه کې کار کونکی ناست وي او ګټه اخیستونکی ولاړ وي،مګر پؤاځې ښونکی دی چې هغه ولاړ وي او ګټه اخیستونکی ناست وي!.

دا ماشوم یې چې غیږ کې اخیستی دا د پوهنتون استاد دی،خو دا ماشوم د دې استاد زوی نه دی، دا د پوهنتون د یؤې محصلي زوی دی،ماشوم ژړل د دې پر ځای چې محصله لهٔ ټولګي اوباسي او یا ورته ؤوایي چې:

دا درس پریږده استاد خپله ماشوم واخیست تر څو یې مور پهٔ آرامه درس ؤوایي،خو ماشوم د استاذ پهٔ ولي ویده شو

مشري تکلیف دی تشریف ندی!..

(c) ketabton.com: The Digital Library

10

ددې کیسې لیکوال وایي :په یوه بازار کې ماته یو چرسي راغی او راته یې وویل، چې د چرسو لپاره لږې روپۍ راکړه.

ما ورته وویل چې، راشه خوراک درکوم؛ خو د چرسو لپاره روپۍ نه درکوم.

چرسي راته وویل چې، رزق ورکونکی بل دی، که د چرسو لپاره روپۍ راکوې، راکړه کنه لاړم درنه.

ما یو څو روپۍ ورکړې او چرسي روان شو، زه هم ورپسې روان شوم.

یو ځای کې واده وو یو سړي غټ پتنوس کې وریجې روانې کړې وې چې، پتنوس ترې وغورځیدو او وریجې ترې په ځمکه ولوېدې.

چرسي ورته کښیناست چې، خوراک یې شروع کړ؛ نو زه یې ولیدم،

ماته یې یوه جمله وویله چې، هغه جمله به زما ټول عمر په یاد وي،

راته یې وویل چې، دا وخت مې الله تعالی سره اړیکې خرابې دي، کنه نو ماته به یې په لوښي کې رزق راکوه؛ خو زما رب دومره مهربان دی چې، له چا څخه خفه هم وي، بیا یې هم وړی نشي لیدلی.

11

یوه ورځ مرگ دیوه سړی څنگ ته ورغی ورته ویی ویل نن داخیری ورځ ده

سړی ورته وویل چه زه نه یم تیار

مرگ ورته وویل نن لیست کی لومړی نوم ستا دی

سړی وویل سمه ده

مخکی له دی چه ما له دونیا پنا کړی راځه یوه پیاله قهوه وڅکو مرگ وویل سمه ده

سړی مرگ ته قهوه ورکړه اوپه قهوه کی دخوب گولۍ ورکړی اوپه درانه خوب یی ویده کړ

سړی لیست راواخیست خپل نوم یی دلیست اخیر کی ولیکه

مرگ چه له خوبه راپورته شوو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو له سړی یی مننه وکړه او ورته وویی ویل

ددی لپاره چه تامی ډیر قدر او عزت وکړ نن لیست له اخیری خوا پیلوم☹

12

یو انجلی چی نوی تیلیفون یی رانیول

پلار یی چی ورته وکتل

پوښتنه یی وکړه :کله چی دا تیلیفون دی رانیول نو لومړی دی څه په وکړه؟

لور یی ورته وویل :یوه دانه د ضد ضربه هینداره او یو.کاور می ورته رانیوی!

پلار :آیا سوک په زور یره تاته وویل چی دا کار وکړه؟

لور :نه پلاره!

پلار :آیا کله چی تا کاور او د ضد ضربه هینداره ورته رانیول نو د تیلیفون د جوړولو شرکت ته کوم توهین ورسیدل؟

لور :یا پلار جانه بر عکس ټول د تیلیفون جوړولو شرکتونه خپلی وایی چی د کاور او هیندارو څخه کار وخلو!

پلار :نو آیا دا کار دی په دی خاطر ترسره کړه چی ستا تیلیفون دیر زړه او خراب تیلیفون و؟

لور :یا پلاره په دی خاطر می دا کار وکړه چی نغوارم کوم تاوان ورته ورسیژی او که تاوان ورته ورسیژی نو قیمت یی کښته کیژی او بی ارزښته کیژی!

پلار :آیا ستا تیلفون په در کار سره دیر بد خوند او خراب معلومیژی؟

لور :یا پلاره زما په نظر دیر شکلی معلومیژی او که خراب معلوم هم سی په دی خاطر چی د هر خطر څخه په امان دی او تاوان نه ورته رسیژی نه په دی خراب معلومیدل ارزی!

پلار په مینه مینه ی خپل لور ته کتل

او بیا یی ورته وویل :آیا پوهیژی لورمی چی ستا حجاب هم د همدی کاور او هینداری په شان دی!

(c) ketabton.com: The Digital Library

13

خبريال کيسه کوي چي فيډل کاستړو د هاوانا په کوڅو کي د شپي لخوا په يوه سر لوڅي جيپ کي د خپل يوازي يوه ساتونکي سره گرځېدئ .ما پوښتنه ور څخه وکړه چي تر سل واره زيات د سي ای اې او ام ای سيکس له لوري ستاسي د وژلو هڅه سوې ده، خو بيا هم تاسي د يوه ساتونکي سره په سر لوڅي جيپ کي گرځئ، ولي؟ ده په جواب کي راته ويل، هغه مشران بېرېږي چي د خپلو خلگو سره يې خيانت کړی وي، ما د خپلو خلگو سره خيانت نه دی کړی، له دوی څه را پورته سوی يم او د دوی د آزادۍ لپاره مبارزه کوم، ځکه خو د دوی په منځ کي تر ټولو ډېر ساتل سوی او محفوظ هم يم، خطر هغه مهال ډېر راته متوجه وي چي له دوی څخه ليري سم.

14

د يوه ځوان زړه يو دم بې حرکته شو ، کله يې چي روغتون ته ورساوه ، د ۲۴ ساعتونو لپاره يې اکسيجن ورکړ ، بيرته چې ځوان جوړ شو ، ډاکټر ورته د ۵۰۰ ډالرو بيل ونيوې ، ځوان د بېل په ليدو وژړل.

ډاکټر ورته وويل :ژاړه مه ، که پيسې نه لرې ، ژوند مو تريخ او ناچاره وې ، نو نه يې غواړم؛

ځوان وويل :د پيسو مشکل نشته ، الحمدلله هر څه لرم

او کولی شم ، ستاسو پيسې درکړم . ډاکټر وويل : مشکل څه دي ، ولې دي وژړل . ځوان وويل : ځکه مې وژړل ، چې ستا فقط د ۲۴ ساعتونو پر اکسيجن ۵۰۰ ډالر راغلل ، خو ما چې په کلونو کلونو همدا اکسيجن د الله تعالی په مهرباني او فضل سره مفت اخيستی دی ، اوس زه پوه شوم چې زه څومره ناشکره او رښتيا ستر پوروړی يم.

15

يو سپين ږيري مات سوي بادام د رسول الله ﷺ مخي ته کښېښول، رسول الله ﷺ به د هر بادام په خوړلو سره يو ځل سپين ږيري ته وخندل او د سپين ږيري پر خوله به سپين بريت موسکي سول، رسول الله ﷺ ته اصحاب کرام په تمه وه چي، اوس به دوی ته هم ووايي چې، راسئ بادام وخورئ؛ خو داسي ونه سول.

سپين ږيری ولاړ او اصحاب کرامو وپوښتل چي، يا رسول الله ﷺ مخکي به دې هر شی موږ سره شريکوه؛ خو نن دې ږغ ونه کړ!

خبر ياست چي، رسول الله ﷺ څه وفرمايل؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسول الله ﷺ ورته وويل :بادام بيخي ترخه وه، که له تاسي څخه يوه هم تريخ بادام تو کړی وای؛ نو د اخلاصمن سپين بږيري خندا به په غم بدله سوې وای.

16

خداي ج مهربانه دی «د بزگر او بادار تر منځ لنده کيسه»!

يو بزگر له يو مالداره سره بزگری شروع کړه. شپې او ورځې دي تيريږي او بزگر چي ډير صادق ريښتيني او د ښو اخلاقو څښتن وو. او خپل کار به يې په ډيره صادقانه توگه کولو او مالدار هم ورنه تر ډيره راضی وو. ددواړو تر مابين ژوند دی تيريږي... د بزگر زيات وخت تير شو خو ده دا خپل د کار مالک يا دا مالدار په عبادت کولو تر اوسه نه دی ليدلې .بله ورځ يی له ځان سره دا هوډ وکړ چي يا به کار پريږدی او يا به هم دا مالدار په عبادت کولو را بولي.

وروسته نو بزگر به چي کله د الله تعالې عبادت کاوه نو له بادار نه به يی هم د عبادت کولو غوښتنه کوله چي راشه د الله ج عبادت وکړه او لمونځ وکړه خپله غاړه دی خلاصه کړه.
مالدار به ورته ويل چي ته مو پريږده!

الله تعالې مهربانه دي........

هر ځل به چي مالداره ته دی بزگر له طرفه د عبادت کولو دعوت کيده د مالدار سړي ځواب به معلوم وو.

ته مو اوس پريږده! خداي ج مهربانه دي.....

او هميشه به يي همدا يوه خبره کوله چي خداي ج مهربانه دی......

وخت دی تيريږي د غنمو د کښت کولو وخت راورسيد بادار خپل بزگر ته امر وکړو چي سبا ته به په پلانکي ځاې که غنم کښت کړي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

بزګر ورته وويل: په سترګو ولي نه بزګر لاس په کار شو تر څو تخمونه سره آماده کړي. بزګر د غنمو پر ځاي د جوارو تخم يوړو او کښت يې کړ او راغي بادار ورته وويل غنم د کښت کړل! بزګر وويل: هو

څه موده وخت تير شو او مالداره بزګر ته وويل راځه چي هغه غنم وګورو چي څنګه به شوي وي. بزګر ورته وويل: راځه او روان شول کله چي هلته ورسيدل مالداره ګوري چي د غنمو پر ځاي جوار راپورته دي. او ويې ويل: دا خو جوار دي او بزګر ته په قهر شو ورته يې وويل چي ما تاته نه وو ويلي چي غنم کښت کړه. نو تا بيا ولي جوار کښت کړي.

بزګر ورته وويل چي خداي ج مهربان دي......

غنم به شي.

مالدار ورته وويل: چي خداي ج خو زه هم وايم چي مهربان دي خو داسي نه چي ته جوار کښت کړي او بيا ورنه غنم غواړي.

بزګر ورته وويل چي ټول عمر مي درته ويل چي راشه لمونځ وکړه راشه عبادت وکړه تا به ويل چي خداي ج مهربان دي.....

نو ته هم د ځان لپاره يو څه کښت کړه چي الله ج يي تاته حاصل درکړي.

ګرانو مسلمانانو ورونـو دوه ورځې ژوند دي زيات کوښښ وکړي چي د خپل آخرت لپاره يوه څه کښت کړي تر څو مو حاصل ګل او ګلزار شي.

17

غوښه

ساحل منګل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دروازې له خلاصيدو سره سم مې د انګړه پر لوري قدمونه واخيستل. کمه شېبه مې د کور جوړښت تر سترګو تېر کړ او کتل مې چې ځو خونې لرې، په انګړ کې څخه پراته دي او کوم هغه څه دي، چې د سړي پام ور اوړي.

په کرار –کرار مې قدمونه اخيستل او د کور په جوړښت مې فکر کاوه، چې بې پامه مې پښه د يوې وړې کندې په څنډه کې وښويده. د لينګي يوه برخه پوستکی مې وسوليده او لږ شان مې د شرم احساس هم وکړ. که څه هم د درد احساس مې وکړ خو ځان مې داسې ونيو، چې هيڅ هم ندي شوي. د کور ښځې هم زما په لوېدو خپله همدردي ښکاره کوله خو ما دغه خبره بيخي عادي ونيوله.

زه هم د خيريه ټولنې له هغو رضاکارانو څخه وم، چې په کليو او بانډو کې مو له بې وزلو سره مرسته کوله. ښځه مخکې، ماشومان ترې تاو او زه ورپسې شوم،تر ځو يې د کوټې مخ کې چوتره کې په غوړول شوې درۍ کېنولم. له معمول سره سم مې له ښځې څخه د خپل ژوند احوال وپوښت، چې څه حال لري، تر کومې کچې بې وزله دي او زمونږ مرستې به ددوی په ژوند کې څومره ګټورې پريوځې.

ښځې د خپل ژوند کيسه داسې پيل کړه:
له ما چاپيره درې هلکان او يوه يو کلنه لور مې چې ګورې زما په شمول همدغه پنځه کسه يو. کلونه کلونه کېږي چې اقتصادي وضعيت مو ښه نه و، خو څو مياشتې مخکې مې خاوند په ښار کې له يو چاسره کار پيداکړی و، دوه ورځې کار يې وکړ په دريمه ورځ چې له کوره ووتلو مشوره يې راسره وکړه ،چې نن له هغه کس څخه چې زه کار ورسره کوم څو پيسې اخلم. ډېر وخت کېږي، چې غوښه مو نده خوړلې، غوښه راوړم او څه اندازه به کچالو هم راوړم.

په همدې خبرو او مشورو مې خاوند له کوره ووت. د ماسپښين دوه بجې به وې، چې دوازه ټک- ټک شوه، پنځه کلن زوی مې دروازې ته ورولېږه خوبېرته يې له دوازې رامنډې کړې. زوی مې له خوشالۍ په جامو کې نه ځايده، ويل ابۍ! درې سړي راغلي يوه لويه خلته يې له غوښه يې راوړې ده وايي مور ته دې غږ که چې دا يوسې. مورې! غوښه درنده ده زه يې نشم راولی ته يې راوړه .

زه هم حيرانه ودرېدم، چې دا کوم سخي پيداشو چې يوه خلته غوښه يې مونږ خوارانو ته راوړې. د دروازې پر لوري مې ګړندي ګامونه پورته کړل تر هغه چې دروازه مې خلاصه کړه .

ستړي مشئ! تاسو څوک ؟
دريو واړو داسې حالت لاره چې ماسره د خبرو کولو ته يې زړه نه ښه کاوه. خو له رنګه پوخ سړی چې عمر به يې له پنځوسو اوښتی و رانږدې شو او غاړې يې تازه کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خورې! د خدای چې څه خوښه وي، مونږ اوتاسو باید د هغه رضا ومنو او که مو ونه منله خدای به راته نور هم په قهر شي،ستا خاوند د ښار په ننني موټر بم کې په حق رسیدالی، دهغه د بدن هغه برخې مو راټولې کړې، چې مونږ څه ناڅه وپیژندلې، دا هغه خلته (پلاستیک) دی چې ستا د خاوند غوښې مو پکې راوړلې.

په بدن کې مې څړیکې شوې، سر راباندې تاو شو، حواس مې له لاسه ورکړل او د یوه لیوني په څېر مې په ځان خولې ولګولې. د خاوند مرګ ، بیا داسې مرګ داسې شولکه ټوله دنیا مې چې پر سر راغورځیدلې وي .

نه پوهېږم چې په هغه شپه کې به پر ما او بچیانو به مې څه تېر شوي وي، خو زه داسې څوک وم، چې په ټول ژوند مې چنداني خوشالي نه وه لیدلې، له هر ډول درد او غم سره بلده وم او له ځان سره مې وویل چې د خپلو بچیانو لپاره هم باید خپل حواس پر ځای کړم.

په دې شپه کې نه وم پوهېدلې چې څومره وخت به وتلی وي،خو هغه کسان چې (پلاستیک) یې راوړی و له دروازې تللي وو. (پلاستیک) مې راواخیست ومې نه کتل چې زما دخاوند د بدن کومې کومې برخې به یې پکې اچولې وي. دومره مې وکړل چې ددروازې رادېخوا یې په هغه کیندل شوې کنده کې یې واچوم چې تېر کال مو وچ شوی نیالګی ترې کاږلې وه او هغلته مې یو څو بېلچې خاوره پرې واړوله.

ښځې دغه کیسه په داسې ډول کوله ته به وایې چې د خاوند له مرګ اوس خبرېږي او هغه صحنه په حقیت کې ګوري. سترګې یې پاکې کړې او هغه کندې ته یې لاس ونیو او وي ویل: ته چې له دروازې راننوتې او ښه دې وښویده هماغه مې د خاوند قبر وبوله.

اوس نو ته ووایه چې په داسې حال کې به مو ژوند څنګه وي؟ وړه لور مې اوس هم د پلار له مرګه نده خبره، پنځه کلن زوی خو لا داهم راته وایي، چې مورې سخته بخیله یې هغو کسانو چې غوښه راوړه په کنده کې دې واچوله خو مونږ ته دې پخه نکړه.

18

یوازې یوه شمـــــــــــیره ! (لنډه کیسه)

لیکونکی : خالق رشید

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزاړه میزپرسرمې ایښې وړه کتابچه سر درې څلویښت کلنه شوه ، وړه کتابچه ده ، درې څلورڅلې مې سره ګنډلې اوصحافې کړې ده، دا زما دتلیفون دشمیرو کتابچه وه...چې زما د ډیرونږدې ملګرواو دوستانو شمیرې په کې په منظمه اوښکلې خط لیکل شوې وې ...

هغه ملې، چې دکابل جنګونه پیل شول اومونږ هم له کابله په تیښته تیښه دباد وزرشوو، له ډیرې بدې ورځې داهم په کابل کې راڅخه پاتې شوه، کابل انجنیرصاحبانواوددین پتنګانوړنګ کړ، طالب یارانو بیا د پولی پړک ته کیناوه، امریکایانودخپلو لوړپوړو ودانیود غچ په خاطردا بی ګناه ښاردډلوالې بدمستانوپه نغوته په لویولویو بمونو وویشت... اوپه وینویې ولاړه ...

خو کابل مړنه شو، کابل له سختواو بدو ورځو وروسته بیا سرراپورته کړ...له هغوبدوشپوورځوچې چا یې کله هم فکرنه کاوه... زمونږ یوځل بیا یادونو اوکتابونو ته ورپام شو، که څه هم زمونږ مساپري د هاتې کولمه شوې وه ، خوپه دې دومره اوږده موده کې باوروکړئ چې دکابل یادونه او کتابتونه مې یوه ورځ هم له یاده و نه وتل، میرمنې به مې تل ددغویادواوارمانو لړۍ په یوه لنډه جمله کې را لنډه کړه :

ـ کابل وران شو، زرګونه بې ګناه ککرې په کې په وینو ورنګیدې ...اوته لاهم د یادونواو کتابونو په غم کې یې ...

داخبره به مې چې واوریده په ریښتیاهم ځان به مې غلی ونیواوپرخوله به مې لاس برغولې کړ، له ځان سره به شوم :
-هو، ریښتیا، کابل وران شو او زه لاهم ...

ریښتیاخبره خوداوه، کله چې مونږ له وطنه په وتلو ناچارشوو، هرڅه مو له یاده ووتل، له نژدې ګاونډیوسره موهم نه ولیدل اونه موله یوه اوبل سره خدای پامانی وکړ، جګړه دومره خونړۍ شوې وه چې په یوه کوڅه اویوه زینه کې له یوه اوبله ورک شوو، دیوه اوبل پتې هم راڅخه ورکې شوې... ځکه خوبه په همدغه حال کې مونږ دخپلې دغې کتابچې چې په هغې کې د خپلوانواودوستانو شمیرې وې افسوس کاو اوتل به مو په دریغ سره دا یادوله :

-کاشکې مو دشمیرو کتابچه له ځان سره راوړې وای ... کاشکې چې هغه خوموله یاده نه وای وتلې ... اوداهغه کتابچه وه چې په هغې کې زمونږ دټولو یارانو دوستان شمیرې له کلو راهیسې خوندې وې ، ډیره پخوانۍ شمیره په کې زما د لومړنې دورې د ټولګیوال دکورشمیره وه ، دوحید مومند ... ۳۰۹۱۵ ... هغه چې تراوسه یې هم مړی اوژوند راڅخه ورک دی ... هو، داشمیره تراوسه هم زما په یاد ده ... په یاد ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواوس له کلونو وروسته موږ ټولو ته دا څرګنده شوې وه اوله هرڅا مواوریده اوریده ...

ـ کابل مړنه شو... کابل مړنه شو ...

اوکابل یوځل بیا د خپلو ورانو اوکنډرکنډرکنډوالوله سختواو بدو ورځو وروسته په خاوراو وینو لړلی زخمي زخمي سر راپورته اود آشه مایی مور پرلمنه یې دانصاف اوقضاوت په لامل کیښود... خودریغه چې تراوسه هم لاچا انصاف ورسره ونه کړاود ورانی سپین سترګی سرټیټی یې لاهم ځان ته نه نیسي اولایی هم دنورو پرلاس ځوروي اوخواروي ...

له اوږدو تیارو وروسته موږ یوځل بیا لکه یو وزي مرغان بیرته له یوې اوبلې خوا ورغبرګ شوو، داسې چې کورونه سوي ول ...غلوهرڅه وړي ول، خویوځه چې د دوی زورنه و، ورته رسیدلی هغه یادونه اوکتابونه ول ،هغه چې دم ګرې تردرنو ګردونو لاندې پټ شوي اوپه ګولیو زخمي زخمي یوې اوبلې خواته پراته وو... تورتم اودهغه ورنونکې څپې د کابل پرټولو کورونو اوګودرنوباندې تیرشوي وې ، زما دکورهم دغه حال و، کله چې مې دکتابتون ماته دروازه له درنوخاورو اوخځولو را واړوله ،دکتابونو الماري ټولې را نړیدلې وې، یوې پربلې یې لکه دکابل بی ګناه شهیدې میندې ساړه سرونه ایښې وو، کتابونه هرې خواته له غیږوتیت اوپرک شوي پراته وو... دلوستنې دمیزدوې پښې ماتې شوې وې، یوازې پردوو نورو ولاړو... دکاغذونواو اخبارونو رنګونه لکه خزان وهلي پاڼې زیړشوي وو، دمیزخانه نیم کښه وه، په سختۍ مې راخلاصه کړه ، هرڅه چې په کې وو ، ټول په خاورو لړلي ول ، راپورته مې کړل، دوړې مې یې یوې خواته کړې ، کتابچه مې مخې ته را وپړکیده .... هو، هم هغه کتابچه، هم هغه دیارانواوخپلوانو دشمیرو اونمروکتابچه... ټول ورته خوشال شوو، زر زرمې یې پاڼې یوې اوبلې خواته سره واړولې، دلومړي مخ شمیرې سمې نه لوستل کیدې، خو لومړۍ شمیره چې زما په یاد وه ، د دریو اونهو ترمنځ صفر یې له منځه تللی و، خو داچې زما په یاد وه زرمې د دریو مخې ته یوصفرکیښود، شمیره مې دایره کړه،خو له هغې خوا به ځواب راغلي :

ـ داشمیره موجوده نه ده ...

زرمې بله شمیره دایره کړه، دهغې له خوا هم خواب راغی :

ـ دا شمیره ګرد سره نشته ده ...

لس شمیرې مې په پرله پسې ډول دایرې کړې، خوله یوې مې هم ځواب ترلاسه نه کړه ، یاره ، شلمه دیرشمه شمیره مې چې دایره کړه زنګ تیرشو اوغږ راغي :

ـبلي ،

زرمې ځواب ورکړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ داد ولسوال صاحب کوردی ؟

ـ ته څوک یې ؟

ـ پردیس گل ، د ولسوال صاحب د زوی هم صنفی ...

مقابل لوری راته په غړمبا شو :

ـ و وروره ، زه ولسوال ملسوال نه یم، قوماندان یم ، قوماندان تورتم گل ... دالس پنځلس کاله کیږي، کله چې زه کابل ته راغلی یم ، همدغه زما شمیره ده .... پوه شوې که نه ؟

زرمې ځواب ورکړ :

ـ سمه قوماندان صاحب وبښه چې زه غلط شوی یم ...

همداسې مې شمیرلې دایرولې ، هغوچې خواب یې نه راکاوه ، او راته ویل به چې : دغه شمیرموجوده نه ده ... هغه به مې په نښه کړې چې گواکې نشته ...

څه سردې خوړوم ، په شمیرو دایرولو باندې ستړی شوم، نه پوهیږم چې څوومه پاټه به وه ، بیا مې د ولسوال صاحب غني خان شمیره مخې ته راغله، بیامې توکل پرخدای اود زړه زور وکړ، دایره مې کړه چې زنگ یې تیرکړ، یوپټه غږ ترې راووت :

ـ هلو... بلې...

زرمې پوښتنه ترې وکړه :

ـ دا د مدیرصاحب اسماعیل خان کوردی ؟

ـ اسماعیل خان یې لاڅوک وي ؟

بل چاته یې غږ وکړ :

ـ وهلکه راشه دا غوا دې پریږده دا سړي څه وایی ، ځواب ورکړه ...

یوبل غږ راغی :

ـ بلي ، سلام ،

زرمې پوښتنه ترې وکړه :

ـ دا دوحید دوی کوردی، د ولسوال صاحب غني خان ؟

ـ نه وروره ... دا دمولوی سترجنرال استاد ماشیندارصاحب کوردی ...

و ډارشوم زرمې په خواره ژبه ځواب ورکړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ وبښئ ، وروره ، نه ولسوال صاحب نه مولوی و ، نه جنرال اونه ماشیندار... ښښنه غواړم ...

غوږ مې کیښوده ، یوشمیرخپلوان چې راسره ول ، هغوی ته مې مخ ور واړاوه چې دا شمیرې خو یوه هم کارنه کوي اوکه داخلک اوس په دې لوی ښارکې نشته ؟

موږ په همدې کې وو ، چې یو زنګ راغی ، ورته خوشال شوم ، چې ځه که خدای کول یوڅوک خو را پیداشو ، خامخا یې زما شمیره لیدلې ده ... کله مې غوږ پورته کړه واومې وریدل :

ـ تاسې زما شمیرې ته زنګ وهلي ، ته څوک یې ؟

ځواب می ورکړ :

ـ زه پردیس ګل یم د مستوفی امین خان زوی ...

زر یې ځواب راکړ :

دا امریکا سفارت دی ... نورپردغه شمیره زنګ ونه وهې ... پوه شوې ؟

غوږونو مې ترنګ آواز وکړ ، اوشیرماما ته مې وویل چې ترسلو زیات زنګونه مې ووهل ، خو دیوه له خوا هم ځواب رانغئ ...

ما ما راته کړه :

ـ خیردی هغوی چې لیدل یی ډیراړین وي ، کورته به یې ورشو ، نورڅان په شمیرو مه ستړی کوه ، شپاړس کاله ستا په کتابچه تیرشوي ، زیاتره هغوی چې له تاسره یې شمیرې شته ، هغوی له ښاره وتلي دي... هوډیروخت تیرشوی ... ډیره زما نه تیره شوې ... دلته شمیرې بدلې شوې ، څیرې هم بدلې شوې ، کوڅې هم بدلې شوې ، دلته خبره سرچپه روانه ده ، ټول ښار په قوماندانانو اوغلورا ډک شوی ، ډیرکورونه دوی ړنګ کړي اونورېې ورباندې جوړکړي ، څکه خود اصلی کورخاوند اوس په دغه ښارکې خپل کورنه شي موندلای ... دلته اوس هرڅه بدل شوي... شمیرې بدلې شوې اوڅیرې بدلې شوې ....

څوورځې مې همداسې په شمیرودایرولو تیرې شوې ، خو له پخوانیودوستانودیوه هم ځواب رانغئ ، ناچارشوم ، کورونو ته یې هم ورغلم ،له بده مرغه چې کورونه یې په کورونوکې ورک شوي ول ، له دې سره سره به می هم زړه طاقت نه کاوه ، دشپې ناوخته به مې هم شمیرې دایرولې ، خو په هغوشمیروکی اوس زما ددوستانو غږونه نه اوریدل کیدل ، ډیرو خویې ښه وکنځلم ، ښې سپورې پورې مې هم په کراتومراتو ترې اوریدې اوریدې ...

پرون مازدیګربیا زما په تلیفون کې شرنګ شرونګ شو ، بیا مې زړه را وهڅیده ، په دې هیله چې کیدای شي دکوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوست تلیفون وي، په وارخطایی سره غوږی غوږته ونیوه :

ـ بلی ، مهربانی وکړئ زه ....

دنجلی نروچکي غږ و :

ـ ستا له خوا هره ورځ زنګونه راځي .موږ وخت نه درلود چې ځواب مو ووایو... تاسو ...؟

ـ ما بیا خپل غم وهلي نوم ورته یاد کړ او ور زیاته می کړه :

ـ وبښې دا مستوفي صاحب کوردی ؟

رانه یې وپوښتل :

-مستوفي یې لا څه شی وي ؟

ـ مستوفی امین الله خان ... دوست مې دی ، همدغه شمیره ده،

راته په خندا شوه :

ـ اوس دمستوفیانو، پاچاهانو وخت تیردي ... وایه زړه دې کیږي چې راشې او پته درکړم ...

سخت یې وډارکړم ،غوږی مې زر کیښوده ...

ماما را باندې پوه شو، په جدي څیره یې راته وویل:

ـ لا دهم زړه نه دی صبر ... لاهم غواړې چې ... واورې ... هیله کوم، نوره داکتابچه بیرته پرهغه ځای چې دا شپاړس اوه لس کاله هلته پرته وه درنه کیږدې، نورمه شله کیږه ....

رښتیاهم، واړې مې سره ختلې وې، کتابچه مې سره واړوله راواړوله، نوره نو داسې شمیره نه وه په کې پاتې چې زړه مې ورپسې ختلای وای،خو بیامی هم د وروستي خل له پاره سرترپایه شمیرو ته دچا خبره د زړه په سترګووکتل .... ښه مې ورته وکتل، دهرې شمیرې ترځنګ د درنو نومونو په لیدو اولوستو سره مې ترسترګو خدای شاهد دی تیاره تیاره کیده ... ښه مې وکتله، خویوه شمیره هم داسې نه وه چې ما به نه وه دایره کړی...هیچا هم ځواب رانه کړ، یوازې یوڅو ځوابونه

مې چې واوریدل هغه هم ډیرزړه بوږنونکي اودردونکي وو... اونا آشنا...

بس نورنوآرام شوم ... داسې ښکاریده چې نورنوڅوک په زړومینو اوزړو شمیرو کې نه ول پاتې ...پخوانیو شمیرو ځواب را ته ونه وایه، په سلګونونومونو ډکه زړه کتا بچه کې مې یوازې یوه شمیره وه چې زنګ یې تیراوه خو دریغه چا نه پورته کوله ... ؟

پای

د ۲۰۲۰ کال د سامبر ۲۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

20

لیکوال : فهیم لمر

په لسم ټولګي کې وم، چې موږ له کلي څخه ښار ته را کډه شوو. له ماشوم توب څخه مې له داکترۍ سره لېوال وم. يوه ورځ له ښونځي څخه کور ته راغلم. له کلي څخه، کلي وال مو راغلی وو. مېرمن يې ناروغه وه. ځان سره مې وويل: ته دو بیچاره ګانو ته وګوره، له څومره لرې ځای څخه ډاکټر ته راځي. ځان سره مې هوډ وکړ کله چې داکټر شم، نو خامخا کلي ته ځم، د دې مسکینانو رنځ به دوا کوم. دولسم ټولګي ته شوم، او د کانکور ازموينې ته مې چمتوالی ونیولو. کال وروسته، په ازموينه کې مې ګډون وکړ. د کابل طبي پوهنتون ته بریالی شوم. د زده کړیالۍ دوره هم خپلې سختۍ لري. پوره اووه کاله مې زدکړې وکړې. او بلاخره ډاکټر شوم. خپل تخصوص مې هم د غاښونو په سر جرايۍ کې واخیست .

کلي او پخوانی هوډ مې هېر وو، چې زه به یوه ورځ کلي ته د داکټر په صفت ځم. یوه ورځ مې ورور راته زنګ وکړ، وويل: چې د یوه کلي وال مېرمن مو ناروغه ده، ستا ادرس مې ورکړ، مرسته ورسره وکړه .

کلي وال مو راغی، روغ بړ مو وکړ. خو کله مې يې چې مېرمن ولیده، نو پخوانې يادونه مې را ژوندي شول. هغه زما معشوقه ښکلا وه. ما ټول ځیزونه له یاده ایستي وو. نه پوهېږم چې بیا ولې را ونځېدل. هغې ډېر تغیر کړی وو. خو سترګې يې لا هغه ښان شکلي وي لکه د آهو سترګې، له سترګو مې وپېژندله.

د خاوند څخه مې يې وپوښتل څه ستونزه لرئ.
ځواب يې راکړ: ډاکټر صاحب! غاش يې ډېر درد کړلا، او نو بیا د کلي حکیم ته ورغلو، هغه وایستلو (حکیم يو غیر مسلکي کس وو، چې د ډاکټر دنده يې په کلي کې پرمخ وړله. کله چې په کلي کې وو. زما د تره د زوی تل سر خوږېدا، نو کله به چې حکیم صیب ته ورغلا د چرسو یوه ټوټه به يې ورکړې وه، چې دا دې د غاښ لاندې کېږده جوړېږې، نیم کلی يې چرسیان کړل، بس د ده همدا یوه دوا وه). نو وروسته له هغې نه، د مېرمنې مې د مخ شی لور ډېر درد کړي او کله بې حسه وي .

کله مې چې د غاشو عکس يې واخیست، ومې لیدل چې غاش يې په ډېر فشار او په غیر مسلکي ډول ایستلی او لاندنی زامه يې ماته شوې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موضوع مې ورته وویله. ورته مې وویل: یوه وړوکې عملیات ته ضرورت لري. د وویل: ډاکټر صاحب! د عملیاتو لږښت څومره کیږي. لږښت مې یې ورته ووې. سړی غلی شو وویل: داکټر صاحب! دا خو ډېرې پیسه کېږي زه خو دومره نه لرم. ما ورته وویل: خیر تشویش مه کوه، زه به یې پور درکړم، هرکله چې خدای درکړي بیا به یې راکړې.

دی ډېر خوشاله شو او مننه یې وکړه، چې زه به هیڅ کله ستا دا احسان هېر نه کړم. ورته ومې ویل: نه نه دا خبره به ته نه کړې ته خو مې کلیوال یې دومره خو پر ما حق لرې.

ځان سره مې وویل: په ښکلا مې دومره درد نه لوریږي، دومره خو په ما هم حق لري. عملیات یې تېر شو. څو ورځې تېرې شوې. دې به تل د سترګو له څنګه راته کتل، خو څه یې نه ویل. مابه ځان نه پوهولو، ځان سره مې ویل دې به لا دمخه هېر کړی وي، لکه تا چې هېره کړې وه. وروستۍ ورځ یې وه نوره نو روخصتېده. خاوند ته مې یې ځینې دواوې ولیکې، ورته مې وویل: دا دواوې واخله او بېرته یې ماته راوړه چې وېیې ګورم، او نور نو مېرمنه دې شه. دا کولی شئ لاړه شئ.

خاوند یې په دوا پسې ولاړ. دې ته مې وویل: چې یوڅو وخته احتیاط کوه، ډېر ساره او تاوده شیان مه خوره. ما غوښتل له اتاقه بهر شم، چې غږ را باندې وشو سیلابه! دا دښکلا آواز وو. نیږ دې ورغلم. بیا یې وویل سیلابه! زه دې له یاده ایستلې یم. ته خو چې لاړې پسې لاړې، خپلې ټولې وعدې دې هم هېرې کړې. تا خو ویلې وو، کله چې ډاکټر شم نو بیا بیرته کلي ته راځم او خپلو کلی والو ته به خدمت کړم. زه ډېره ستا په انتظار کې پاتې شوم. خو ستا هیڅ درک معلوم نه شو. زه هم د بل چا شوم. خو زما لا تر اوسه له یاده نه یې وتلی، ستا هر یاد مې په سترګو کې تاویږي، خو اوس خبره له خبرې تېره ده .

له سترګو یې اوښکې راغلې. په دې دقیقې کې یې خاوند راغی، دوا یې را ښکاره کړه. دوا مې ولیده، د استعمال سپارښتنه مې ورته وکړه او ورته ومې ویل: چې نور کولی شئ لاړ شئ.

زه خپل اتاق ته روان شوم، ورځ تېره شوه، ماښام کور ته روان شوم. ښکلا مې هیڅ له سترګو څخه نه لرې کیده. بیګا مې مور غږ وکړ چې ډوډۍ وخوره، خو زما هیڅ اشتها نه وه. ورته مې وویل: زه موړ یم. خو زه لا هم په پخوانیو یادونو کې ډوب وم. او د ښکلا هغه غږ بې مې تر غوږ شو، سیلابه! سیلابه..!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوني تېره شوه کارته تلم راتلم خو ژوند مې بدل شوی وو. تل به مې هغه په خيالونو کې وه. بيا مې هم ځان ته تسلي ورکوله، سيلابه هغه نوره واده شوې. او تا خو لا دمخه هېره کړې وه، د زړه خبره مه منه لږ خپل عقل نه کار واخله.

مياشت وروسته مې تصميم ونيولو، چې کلي کې يوه ماينه خانه جوړه وم، هم به يو څو وخته له ښاره لرې وم. او د خپل د ماشومتوب هڼه به هم پر ځای کړم. ټول شيان مې آماده کړل، پلار مې هم خوشاله وو، زماد تصميم نه، او لادمخه يې کليوالو ته زما د ورتلو زېری يې د کلي په خان کړی وو. مور مې ښه نه برېښېده او زما له تصميم نه خوښه نه وه، خو پلار مې راضي کړې وه.

کلې ته مې د طبي وسايلو سره حرکت وکړ. کله چې کلي ته ورسېدم، کليوالو او خان صيب لا د مخه زما د ورتلو لپاره يې تياری نيولی وو. ټول خوښ ښکاريدل. خان صاحب روغ بړ وکړ. او ما ته يې وويل: داکټر صيب تر څو چې کلي کې يې ته زما ميلمه يې، او زما ميلمستون به ستا ماينه خانه وي .

ما نه غوښتل چې څوک راسره په تکليف شي. خو د خان صاحب اسرار دې ته اړ کړم، چې د ده غوښتنې ته غاړه کېږدم.
څو ورځې تېرې نه وې چې د مريضانو قافلې را روانې شوې، له نږدې او لرې کليو څخه څوک چې زما په راتلو خبر شوي و راتلل.

اونۍ لا تېره نه وه، چې د خان صيب کره د ښځو شور ګډ شو. ګړۍ وروسته خان صيب او يوه ښايسته پيغه زما معاينه خانې ته راغلل .

خان صيب ته مې وويل: خان صيب خيرت خو به وي
د لور مې په غاښ بريښ دی، ځان له درده په ځمکه ولي. ته يې يو ځل وګوره.
جلۍ ته مې وويل: مهرباني دلته په چوکۍ کېنه. کله چې غاش مې يې وکتلو نو اوبه يې اخيستې وي او او سوری هم وو. دوا مې ورکړه. او سپارښتنه مې ورته وکړه چې يوه اونۍ ورسته دې راشئ، چې غاښ يې تداوي کړم.

زموږ په کلي کې د هلکانو ښوونځی وو، خو د نجونو ښوونځی نه و. کال مخکې دولت غوښتل چې ښوونځی جوړ کړي، خو خان صاحت ممانعت کړی وو. ويلي يې وو: موږ خپلې ښځې نه بې سطره کوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو کله مې چې کلي کې د مریضانو وضیعت ولیدو، ډېر مې زړه درد وکړ چې څومره ستونزو سره لاس او ګرېوان دي، په ځانګړي ډول ښځې. زه په دې ښه پوهېدم، د دې ټولو منشاء د ښځو د مکتب نه ښتون دی. هغه متل دی وایي که یوه ښځه بیسواده پاتې شي نو یو نسل تبا کوي. زموږ په کلي کې هم همدا وضیعت وو. مېندو خپل او لادونه سم نه وو روزلي، نیم بنګاین او چرسیان وو، نیم بیا ایران ته په مزدورۍ تللی وو. نیم بیا د تربګنت او بدیو شا نیولي وه.

ځان سره مې هوډ وکړ، په هر ډول چې امکان لري خان صیب ته قانع کوم، ترڅو د نجونو ښونځي ته اجازه ورکړي. اونۍ تېره شوه، خان صیب له خپلې لور سره بیا راغلل، کله مې چې د خان د لور د غاش تداوي شروع کړه. د خان صیب سره مې هم بنډار شروع کړ.

ورته ومې ویل خان صیب هغه د نجونو د ښونځي کیسه څنګه شوه.
ده په ډېر فخر ځواب راکړ: شکر الحمد الله پرېمو نښود، چې د کلي نجونې بې سطره شي. ما ور غبرګه کړه خان صیب که په کلي کې کومه زنانه ډاکټره وی، نو تابه دا خپله ښایسته پیغله لور ماته تداوي ته راوستې وئ. دا خبره په خان صیب ښه ونه لږېده. را غبرګه یې کړه، دومره بیغیرته نه یم، کې وی نو تا ته مې نه راوستله. او د ضرورت په وخت کې خو ډاکټر محرم دی. ورته ومې ویل شا نو کې ډاکټره وی ماته دې نه راوستله، نو دا نجونې چې مکتب وه نه وایې نو له کومه به ډاکټره شي، له هوا نه خو نه را کوزیږي. خان صیب باندې خولې روانې شوي. او څه یې وه نه ویل.

او پو شوم چې ده ځان پړ احساس کړ، نو ور غبرګه مې کړه، خان صیب د نجونو په تعلیم کې خو څه ستونزه نشته، او تعلیم خو فرض ده.

دی سره د خپلې لور روان شو. نور مریضان مې هم معاینه کړل، نن ورځ ډېر زیاد وو، ډېر ستړی شوم. معمولن هر بیګاه د خان صیب زوی ډوی راوړله، خان صیب هم راتلا، زما سره یې په ګډه ډوډۍ خوړله. نن خان صیب نه ښکاریدا، زوی یې یواځې راغلی وو. پوه شوم چې خان صیب زما په خبرو خپه شوی وو .

سهار وختي چې کله لمانځه ته را ویښ شوم، چې د خان صیب غږ مې تر غوږ شو، ډاکټر صیب! ډاکټر صیب!
ځان سره مې وویل: خدای دې خیر را پېش کړئ چئ خان صیب په دې سهار وختي کې څه وایي.
ورته ومې ویل: خان صیب خیرت دې په دې سهار وختې کې څنګه راغلی یې. را غبرګه یې کړه، خیرو خیرت دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته راځه چې لږ به وګرځو او خبرې سره وکړو.

ډاکټر صیب ستا په پرونۍ خبره مې ډېر سوچ وکړ، ټوله شپه خوب رانغلو او دې نتیجه ته ورسېدم چې ته په حق یې. د نجونو لپاره یو ښوونځی ضروري دي. او په دې توګه نه دا چې زموږ ښځې بې سطره کېږي نه، بلکه زموږ عزت پرځای کیږي. نو زه به دا خبره په کلي کې هم یاده کړم، او له ملا صیب سره به مشوره پرې وکړم.

ته داسې وکړه چې نن د ماسپښین لمانځه ته جومات ته را شه، کله چې مو د ماسپښین لمونځ ادا کړ، خان صیب را جګ شو او خبره یې له خلکو سره شریکه کړه، ملا صیب هم وویل: دا خو ډېر ښه کار دی. نورو کلیوالو هم د خبرې په مقابل کې ډېر غبرګون و نښود، د خان صیب په ټینګار او ملا صیب د اسلام له نظره د مسله په جدیت خبرې وکړې. لږ بحث نه وروسته ټول راضي شول.

کومې موسسهء چې غوښتل زموږ په کلي کې مکتب جوړکړي، د ریس سره یې په تماس کې شوم، ریسس یې وویل: که کلیوال موافقه وکړي، ډېر ژر به د ښونځي ځای تعین او د ښونځي د ودانۍ چارې به پیل کړي. کلیوالو هم د ټولو په مشوره د جومات څنګ د ښونځي ودانۍ ته غوره وګڼلو .

زما د کال په پوره کېدلو، په کلي کي د ښونځي د ودانۍ چارې هم تکمیل شوې. ما څه موده مخکې بهر کې د PHDپرګرام ته نوم لیکنه کړې وه، او په کلي کې د انټرنټ د نشتون له امله مې خپل ایمل خپل ورو ته ورکړی وو. تر څو چک یې کړي او ما خبر کړي. وررور مې را ته زنګ وکړ، چې دې پروګرام ته بریالی شوی یم او ژو دې ځان دانتریو لپاره راورسوه. خان صیب سره مې خبره شریکه کړه، او کله چې کلیوال هم خبرشول ټول ډېر خپه وو، خو چاره نه وه. ټولو نه مې خدای په اماني واخیسته او د ښار پر لورې روان شوم .

21

لیکوال : رفیع الله ارمان

د دروازې له ټک ټک سره د مادک دتندي ګونځې سره ورغلې، رانیغ شو لاس یې وتپاوه توفداني یې له غاړې ونیوه شنه څاڅکي پورته والوتل میرمن یې خوله بده ونیوه.
دروازه بیا ووهل شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه شيبه چوپيتاوه. داځل دروازه نوره هم په زوره ووهل شوه.
مادک پاڅيد له اوږو يې خيرنه خړه کمپله شاته ولويده، ښځې ټکری سره راټول کړ، په سر يې لاس تير کړ غړوځکه ويښتان يې له پيوند ټيکري راوتلي ول کمپله يې د بوغبند په سرتاوکړې خطا کړه.

مادک د دروازې شاته غږ کړ:
څوک يې؟
معلم عطا يم، مادکه لکه چې په رڼا ورځ هم اوس ويريږي، زر زوږ شوې سړيه.
شرنګ شو د دروازې ځنځيرله دړې سره ولګيد، دواړو سره غيږې ورکړې، خو د مادک لاهم طبيعت ګونځې و.

معلم صيب وويل
مادکه زړه مې تنګ شو کور کې ماشومانو بد حال اچولی و، د پيټاو هم خوند نه و يوازې څونډی په يوه ډډه ديوال خوا ته ناست و ما وې تاسره به غورې وکړم.
مادک دوه درې ځله په زوره وټوخل.

معلم صيب يې سترګو ته وکتل، طبعه يې ښه نه وه. وويل
ولې مادکه تر اوسه خو رک روغ وې او ښه نيغ دروازې ته را روان وې داولې يو په يوټوخي واخيستې؟

مادک له ديوال نه راتوېې شوې نجمنې خاورې ته سترګې نيولې وې
وويل
معلم صيب د ماشومانو مور يې له وړو سره يوځای له پلار کره ولاړه او زما هم وضعه ښه نه ده؛ همدا اوس هم په کمپله کې پروت وم په کوټو کې سيلۍ چليږي، واړه مې هم ټول ناروغان دي ټول ټوخيږي...

معلم صيب يې خبره ونيوه
غم مه کوه مادکه هسې ځان ته زړه خورې، غم چې په عالم و هغه غم نه دی؛ د مني شپې همداسې سړې وي د ميزان ستوری په راختو دی څو ورځې وروسته هوا نرميږي.
مادک بيا څو پرله پسې ټوخي په زرو له ستوني را وايستل، بيا يې زياته کړه

معلم صيب که د خوښه وي زه به بيرته کوټې ته ولاړ شم يخنۍ مې وضعه نوره هم ښه نه کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

معلم زړه نازړه وويل
سمه ده مادکه ورځه نور د نه تکليفوم.
خو ته به هم راسره تللی وې!
نه مننه کور د آباد، ځم د جومات تبې به گرمه وي يوسات به پام غلط کړو.
مادک معلم صيب ته مړ لاس ورکړ او دروازه يې ورپسې پورې کړه.

معلم صيب تر جوماته خواشينی روان و، نه پوهيده چې نن ولې مادک بې خونده و. مادک په ټول کلي کې په ټوکو کې نمره وړې وه، لرې لرې کليو ته به ځوانانو په زور ورسره روان کړی و. په ډيرو کليو کې يې د ټوکو مسابقې گټلې وې، ځو ځله خو يې له ملگرو سره ښه وهل هم خوړلي وو.

مادک کوټې ته ننوت. ميرمن يې د کړکۍ له تاخچې راکښته شوه، شنه خيرنه پرده يې سره سمه کړه د مادک په اوږو يې کمپله ور واچوله وويل

سړيه مالم صيب څه ويل؟
مادک تکيه وکړه په بيرتو يې گوتې تيرې کړې لمدې شوې، لاس يې په کمپله وموښه وويل
دا خلک ليوني دي، نه د چا غريبۍ ته گوري نه دې يخنۍ ته، بس را روان به وي وايي به کور کې مې زړه تنگ و، خدای يې د دوه ټوټې کړي زموږ چې زړونه تنگ دي چيرته ولاړ شو.
خير دی سړيه خو همداسې د آموخته کړي، ټوله ورځ ته يې او د دوی وازې خولې، څو ځله مې درته وويل چې دا خلک هسې درباندې خپل سات تيروي، له خوارۍ مزدورۍ يې ايستلی يې، نه وينې په کور کې دومره لرگي نشته چې غاښ پرې وټومبو، دا سوړ ژمی په دې کادانه کې نه تيريږي، د حيوانانو به له ددک کره څومره زړه تنگ وي؛ دا يې څومه ورځ ده چې هلته له يخنۍ تبنتيدلي دي، سنگينه مې ډيره ياديږي امرو خو خير اوس غټ دی .
مادک له کمپلې غاړه راجگه کړه په يوه ځنگ کوږ شو گونځې شين پلاستيک يې له جيبه را وايست ويې ځانده.

ښځې پرنج وهل زر يې ټيکرۍ په خوله اوپوزه تير کړ.
ها دادی نسوار د هم خلاص شول، تربيگا به بيا درسره خبره نه کيږي آخر دا ټول دې له خپله لاسه، اوړی به مې له ورونو سره نيش ته تللی وې اوس به د پوره څلويښت زره کالدارې راوړې وې ژمی مو ښه گرم پرې تيريده...
مادک د کوټې دود وهلو تيرانو ته سترگې نيولې وې زر زر يې رپولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دروازې ټک ټک شو.

اوچت رانيغ شو په خوشکه يې وويل
ښځې ورشه گنې په مايې داخل سم بيابه کوې، ورته ووايه مادک نشته په خوارۍ پسې تللی دی !

ښځې غټې پايڅې سره راټولې کړې د کوټې ور يې په درب وواهه ووته، لا برنډې ته نه وه رسيدلې چې دروازه بياووهل شوه

غږ يې کړ
درغلم څه تندر را لويدلی چې داسې په توده غلانځ يې؟ !
مادک کړکۍ ته ور ولاړ شو پرده يې لږ يوې خوا ته کړه، ببر تارونه يې سترگو ته ودريدل.
توړۍ مادک لالا ته غږ کړه، کليوالو ويل نن د خازم اکا په هجره کې بنډار دی.

ښځې وويل
ځي خوار شئ، مادک خوستاسو د ساتيرۍ نه دی چې ټوله ورځ به يې غپوۍ، څه ورک شه سره له خازمه، مادک نشته پرون سهار په خوارۍ پسې له کوره...
خبره يې نه وه پوره کړې مادک له کړکۍ پرې غږ کړ
درغلم بازگليه درغلم
ښځه حيرانه ودريده!
په مادک پسې يې ځادر ځمکه جارو کوله له دروازې ووت
په تلو کې يې وويل.
دروازه بنده کړه ويده نه شې! چې بيا به يې په ډبولو ټول کلی را ويښ شي زه بيرته راځم .

22

ليکونکی :عبدالهادی همت

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه پاچا امر وکړ، چې سپین ږیري بوډاگان باید ټول ووژل شي، هغلته یو زلمی و، له خپل پلار سره یې بې ساري مینه وه. زلمي چې له یاد حالت نه خبر شو، پلار یې د کور په یوه پټه کوټه کې خوندي کړ، د یاد پاچا فوځ چې کله راغلل، پلټنه یې پیل کړه؛ خو په موندلو یې بریالي نشوو، بیرته خالي لاس ستانه شوو.

د وخت په تېرېدلو پاچا د جاسوسانو پر مټ ومونده، چې هغه خپل پلار پټ کړی دی. پاچا و انگېرله، وړاندې له دې، چې پلار یې ووژل شي او زوی یې بندي کړای شي، پرې ازموینه وکړه..

یو فوځي یې ور واستاوه، ورته یې کړه: پاچا در نه غواړي، چې صبا وختي د هغه په وړاندې پلی سوور حاضر شې. زلمی حیران شو، پلار ته د مشورې له پاره ورغی، یاده پېښه یې ورته بیان کړه. پلار یې موسکی شو ویې خندل! ورته یې کړه: په یوه ستر لرگي پښې واړوه، د پاچا د ناستې ځای ته مخامخ پلی سوور ورشه. همداسې یې وکړل. پاچا د یاد ځوان له زیرکۍ او پوهې نه حیران شو!

پاچا ورته وویل: څه لاړ شه، صبا لوڅې پښې په گوټو کې راشه! هغه بیا د پلار په لور و خوځېد، د پاچا په غوښتنه یې خبر کړ. پلار ورته ویل: ستا موزې را و باسه، هغه همداسې وکړل. پلار یې له موزو نه لاندینۍ برخه (تلی) وویسته، ول اوس یې په پښو کېباسه، پاچا ته ورشه. هغه همداسې وکړل. پاچا یې بیا له زیرکۍ او هوښیارۍ نه اغېزمن شو.

دریم ځل پاچا ورته کړه: څه لاړ شه، صبا په داسې حال کې راشه، چې دوست او دوښمن در سره وي. ځوان ولاړی، یاده کیسه یې پلار ته بیان کړه. د پلار یې په شونډو موسکا خوره شوه، ورته یې کړه: له ځان سره خپله ښځه او خپل کورنی سپی مله کړه، هر یو د پاچا په وړاندې ووهه. ځوان ور غبرگه کړه: څنگه؟ پلار ورته کړه: بس همداسې وکړه، و به گورې، چې څه کېږي!

زوی د خپل پلار د مشورې سره سم د پاچا په وړاندې، ښځه ووهله! هغه په سوو کړیکو سر شوه، خپل مېړه ته یه کړه: ژر ده، چې په کړې کړنه به (پښېماني) شې. سم د لاسه یې پاچا خبر کړ، چې مېړه یې پلار په ځمکنۍ سمځه کې پټ ساتلی دی. مېړه یې همدلته پرېښود، هغې د کور پر لور موخه کړه. له مشورې سره سم یې سپی هم وواهه، هغه هم په غپا ترې وتښتېد. پاچا ورته کړه: په همدې کړنلاره کې د وفا او جفا څرک څه ده؟ ځوان سپی را وباله په بېړه د څښتن خوا ته راغی په داسې حال کې چې د مینې اظهار یې کاوه، اما ښځه په خپله موخه لاړه، رښتیا تر بده ښځه، سپی هم زیاته وفا لري؟

پاچا ورته کړه: سبا پلار هم در سره راوله. په سبا د پلار په ملتیا د پاچا و محکمې ته وړاندې شو. پاچا یې و پلار ته کړه: له دې امله چې یو پوه او او زېرک وگړی یې؛ ته به زما مشاور او مرستیال یې! زوی یې د پلار د حکمت له امله د مرگ له لومې خلاص شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینې لیکوالو څو مرغلرې پېږ یلې وي ، او له تاسو سره مي شریکي کړي، که کومه سهوه یه لیکو کي شوې وي، هیله ده ښښنه وکړئ.

ماخذونه

پورتنۍ لیکلې کیسي د ځینو لیکوالو هم دي ، چي له هغه جملي څخه دي ؛:

I. محترم عبیدالله پتیان
II. محترم خلیل جمال –
III. محترم شاهین
IV. محترم عبدالله حیران
V. محترم جانباز

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library